

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ
НАУК УКРАЇНИ

Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України
(Центр дослідження життя і творчості П. Куліша)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Львівський національний університет імені Івана Франка
Наукове товариство імені Шевченка в Америці
Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя
Сумський державний університет
Українська Вільна Академія наук у США

Пантелеймон Куліш – 200 років
Цикл міжнародних наукових конференцій

ПРОГРАМА

Міжнародної наукової конференції

**Пантелеймон Куліш:
класик на терезах історії**

Львів, 16–18 травня 2019 року

Львів – 2019

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Співголови

Жулинський Микола Григорович, академік НАН України, директор Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка

Мартинюк Віктор Семенович, професор, проректор з наукової роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Мельник Володимир Петрович, професор, член-кореспондент НАН України, ректор Львівського національного університету імені Івана Франка

Самойленко Олександр Григорович, ректор Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Стріха Максим Віталійович, професор, заступник Міністра освіти і науки України

Чорноус Анатолій Миколайович, професор, проректор з наукової роботи Сумського державного університету

Члени оргкомітету

Грабович Григорій Юлійович, професор Гарвардського університету, голова редколегії «Повного зібрання творів» Пантелеймона Куліша

Івашків Василь Михайлович, професор, завідувач кафедри української фольклористики імені Філарета Колесси Львівського національного університету імені Івана Франка

Кіпа Альберт, доктор, президент Української Вільної Академії наук у США

Луняк Євген Миколайович, професор кафедри історії України Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Молоток Ігор Федорович, Народний депутат України

Патриляк Іван Казимирович, професор, декан історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Пилипчук Святослав Михайлович, професор, декан філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Ратушний Михайло Ярославович, голова Української Всесвітньої Координаційної Ради

Садівничий Володимир Олексійович, доцент кафедри журналістики та філології Сумського державного університету

Салига Тарас Юрійович, професор, завідувач кафедри української літератури імені академіка Михайла Возняка Львівського національного університету імені Івана Франка

Самойленко Григорій Васильович, професор, завідувач кафедри слов'янської філології, компаративістики та перекладу Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Семенюк Григорій Фокович, професор, директор Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Сушкова Олена Миколаївна, в. о. декана факультету іноземної філології та соціальних комунікацій Сумського державного університету

Ткаченко Олена Григорівна, професор, завідувач кафедри журналістики та філології Сумського державного університету

Федорук Олесь Олександрович, керівник Центру дослідження життя і творчості П. Куліша Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України

КАЛЕНДАР РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Четвер, 16 травня

*Головний корпус Університету,
вул. Університетська, 1*

09.00 – 9.55 – Реєстрація учасників конференції (*Актова зала*)
10.00 – 13.00 – Пленарне засідання (*Актова зала*)
13.30 – 14.30 – Перерва на обід
14.30 – 18.00 – Засідання секцій

П'ятниця, 17 травня

*Головний корпус Університету,
вул. Університетська, 1*

10.00 – 13.00 – засідання секцій
13.00 – 14.00 – перерва на обід
15.00 – 17.00 – засідання круглого столу; презентація п'єси про П. Куліша; підсумки конференції (*Дзеркальна зала*)

Субота, 18 травня

Поїздка учасників конференції до музейно-культурного комплексу Анатолія Недільського.

РЕГЛАМЕНТ:

- доповідь на пленарному засіданні – 30 хв.;
- доповідь на секційному засіданні – 20 хв.
- обговорення доповіді – 10 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Четвер, 16 травня

Актова зала

Львівського національного університету імені Івана Франка

10.00 – 13.00

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Володимир Мельник Ректор Львівського національного університету імені Івана Франка

ВІТАЛЬНІ ВИСТУПИ

Максим Стріха Заступник міністра освіти і науки України

Микола Жулинський Директор Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України

Олег Синютка Голова Львівської обласної державної адміністрації

Роман Кушнір Голова Наукового Товариства імені Шевченка

Мирон Капраль Директор Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

1. **Василь Івашків** (*Львів*). Пантелеймон Куліш – «перший справді національний писатель український».
2. **Григорій Грабович** (*Кембридж, Массачусетс, США*). Кулішеве бачення Шевченка: переосмислення рецепції.
3. **Євген Нахлік** (*Львів*). Письменники – провідники нації: типологічні зближення І. Франка з П. Кулішем.
4. **Олесь Федорук** (*Київ*). Куліш і цензура. Вступ до проблеми.

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

СЕКЦІЯ 1

ПИТАННЯ СВІТОГЛЯДУ ПАНТЕЛЕЙМОНА КУЛІША

Керівник: Людмила Рижак
Секретар: Юрій Горблянський

Четвер, 16 травня

Ауд. 305, 14.30 – 18.00

1. **Уляна Хамар (Львів).** Аналіз джерел суперечливості світоглядної еволюції Пантелеймона Куліша.
2. **Людмила Рижак (Львів).** Ідея України Пантелеймона Куліша: між консерватизмом та індустріалізмом.
3. **Лілія Фльорко (Львів).** Цінності цивілізації і культури народу (бачення Пантелеймона Куліша).
4. **Михайло Скринник (Львів).** Пантелеймон Куліш: Націотворчі інституції українського буття.
5. **Юрій Горблянський (Львів).** «Європеєць між хуторами» і «хуторянин між європейцями»: етико-історіософські концепти «Листів з хутора» Пантелеймона Куліша.
6. **Іванна Девдюк (Івано-Франківськ).** Європеїзм Пантелеймона Куліша в літературно-критичній оцінці міжвоєнних десятиліть.
7. **Людмила Салагуб (Донецьк–Вінниця).** Історія Гетьманщини XVIII ст. у науковому доробку Пантелеймона Куліша.

Дискусія.

СЕКЦІЯ 2
**ФОЛЬКЛОРИСТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ
ПАНТЕЛЕЙМОНА КУЛІША**

Перше засідання

Керівник: Ігор Гунчик
Секретар: Марія Папіш

Четвер, 16 травня

Ауд. 345, 14.30 – 18.30

1. **Ганна Сокіл (Львів).** Погляди Пантелеймона Куліша на усну словесність крізь призму сучасності.
2. **Святослав Пилипчук (Львів).** Фольклор як свідчення «історичної пам'яті» народу: концепція Пантелеймона Куліша
3. **Лілія Яремко (Львів).** Пантелеймон Куліш та Микола Костомаров: фольклористичні діалоги.
4. **Ігор Гунчик (Львів).** Українська легенда про Михайлика і Золоті ворота в записах Пантелеймона Куліша: до інтерпретації символічних персонажів і змісту фольклорного твору.
5. **Оксана Тиховська (Ужгород).** Міфологічне підґрунтя образу мертвого коханого в оповіданні Пантелеймона Куліша «Від чого в містечку Вороніж висох Пішовців став».
6. **Ірина Буря (Ужгород).** Художнє переосмислення міфологічного образу змія у творах Пантелеймона Куліша («Огнений змія») та Докії Гуменної («Небесний змія»).
7. **Марія Папіш (Львів).** Інтерпретація вертепного сюжету у драми Пантелеймона Куліша «Іродова Морока. Вертепна містерія на Різдвяні свята».
8. **Мирослава Циганик (Львів).** Театральні-критичні статті Пантелеймона Куліша в журналі «Основа».

Дискусія.

Друге засідання

Керівник: Лілія Яремко
Секретар: Марія Гуменна

П'ятниця, 17 травня

Ауд. 345, 10.00 – 13.00

1. **Ярослав Гарасим (Львів).** «Калина об Різдві»: етноестетика фольклорного стилю у концепції Пантелеймона Куліша.
2. **Оксана Левчук (Львів).** Образ лицарського коня у фольклорних записах Пантелеймона Куліша.
3. **Уляна Гандзій (Львів).** Народні пісні про кохання у записах Пантелеймона Куліша: тематика і поетика.
4. **Марія Гуменна (Львів).** Концепт «того світу» у літературно-фольклористичному дискурсі Пантелеймона Куліша.
5. **Наталія Данилиха (Львів).** Народна культура у працях Пантелеймона Куліша
6. **Роман Крохмальний (Львів).** Комунікативна модель діахронної когерентності фольклорного образу (на матеріалі «Записок о Южной Руси» Пантелеймона Куліша).

Дискусія.

СЕКЦІЯ 3
**ТВОРЧИСТЬ, КОНТАКТИ, РЕЦЕПЦІЯ:
КУЛІШ НА ТЛІ ЕПОХ**

Керівник: Лукаш Скупейко

Секретар: Ярина Шимків

Четвер, 16 травня

Ауд. 312, 14.30 – 18.30

1. **Лариса Бондар (Львів).** Особистість Пантелеймона Куліша в епістолярно-щоденниковому дискурсі Тараса Шевченка.
2. **Ростислав Чопик (Львів).** Кирило-Мефодіївське братство, Куліш і весна «2019».
3. **Лукаш Скупейко (Київ).** Пантелеймон Куліш у спогадах Олени Пчілки.
4. **Микола Крупач (Львів).** «ЯД СПРАГИ» ТА «ЯД ПРИДУШЕНОЇ НЕНАВИСТІ» (Пантелеймон Куліш на державницьких терезах Євгена Маланюка).
5. **Ірина Роздольська (Львів).** Поетичне послання Мирослава Кушніра на тлі ліричних аполітроф Пантелеймона Куліша.
6. **Марія Федунь (Івано-Франківськ).** Любовні трикутники Пантелеймона Куліша: романи письменника в рецепції Віктора Петрова і західноукраїнських мемуаристів першої половини ХХ століття.
7. **Ольга Збожна (Тернопіль).** «Лампаду одні другим передають»: Пантелеймон Куліш та Іван Пулюй».
8. **Лідія Ковалець (Чернівці).** Особливості пізнання й популяризації Буковиною ХІХ – перших десятиріч ХХ століття творчої індивідуальності і писань Пантелеймона Куліша.

Дискусія.

Друге засідання

Керівник: Алла Швець
Секретар: Оксана Галайчук

П'ятниця, 17 травня

Ауд. 312, 9.30 – 13.00

1. **Степан Микуш (Львів).** Доля-недоля-фатум людини у малій прозі Пантелеймона Куліша.
2. **Ігор Набитович (Люблін, Польща).** Шляхтинці як locus історії літератури: Пантелеймон Куліш, Олександр Барвінський, Дарія Віконська, Євген Маланюк.
3. **Валерій Корнійчук (Львів).** На шляху до порозуміння: «Крашанка русинам і полякам на Великдень 1882 року».
4. **Алла Швець (Львів).** «Одна галичанка, симпатичная Паньку» (Наталія Кобринська – «люба доня» і «пленипотент» Пантелеймона Куліша в Галичині).
5. **Михайло Чернопиский (Львів).** Один із епізодів у «війні» Пантелеймона Куліша з імперською Московщиною.
6. **Галина Біловус (Львів).** Рецепція повістєвої творчості Тараса Шевченка в оцінці Пантелеймона Куліша.
7. **Наталія Демчук (Львів).** Описовий дискурс прози Тараса Шевченка та Пантелеймона Куліша.

Дискусія.

СЕКЦІЯ 4
ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ТВОРЧОСТІ КУЛІША

Керівник: Михайло Гнатюк

Секретар: Юлія Тепла

П'ятниця, 17 травня

Ауд. 305, 9.30 – 13.00

1. **Михайло Гнатюк (Львів).** Пантелеймон Куліш та Іван Франко: два етапи теоретичного осмислення питань розвитку української літератури.
2. **Марія Зубрицька (Львів).** Місія (не)здійснена: Пантелеймон Куліш і його проекти «літератури-в-дії».
3. **Мар'яна Лановик, Зоряна Лановик (Тернопіль).** «Східні поеми» Пантелеймона Куліша на перехресті азійського містицизму і європейського романтизму.
4. **Тарас Лучук (Львів).** Хто автор «Листа русинів» до автора брошури «Un peuple européen de quinze millions d'habitants, oublié devant l'histoire»?
5. **Лілія Сирота (Львів).** Україномовні видання творів П. Куліша в Галичині та еміграції (1900–1939): книгознавчий аналіз.
6. **Людмила Белінська (Львів).** «Правда» Пантелеймона Куліша та Володимира Навроцького (до початку наддніпрянсько-галицьких взаємин у XIX ст.).
7. **Світлана Бородица (Тернопіль).** Жанр історичного роману у західноукраїнському письменстві першої половини XX століття: вплив традиції Пантелеймона Куліша.

Дискусія.

СЕКЦІЯ 5
КУЛІШ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Керівник: Ольга Лучук
Секретар: Тарас Шмігер

Четвер, 16 травня

Ауд. 121в, 14.30 – 18.30

1. **Тарас Шмігер (Львів).** Джерела перекладознавчої концепції Пантелеймона Куліша.
2. **Ольга Лучук (Львів).** Кулішева концепція українського Шекспіра.
3. **Валентина Савчин (Львів).** Культурологічні і мовні впливи Пантелеймона Куліша на творчість Миколи Лукаша.
4. **Галина Тимошик (Львів).** «П'ятикнижжя Мойсея» у перекладі Пантелеймона Куліша: аналіз рукописного та друкованого текстів.
5. **Оксана Мольдерф (Львів).** Про Пантелеймона Куліша на сторінках австрійської преси: стаття «Shakespeare bei den Ruthenen» Івана Франка та переклад одного вірша.
6. **Олександр Шапіро (Москва, Росія).** Позитивний мультилінгвізм Пантелеймона Куліша: досвід історико-психологічної реконструкції.
7. **Уляна Добосевич (Львів).** Пантелеймон Куліш у розбудові української літературної мови.
8. **Зоряна Купчинська (Львів).** Ойконімія малої батьківщини Пантелеймона Куліша.

Дискусія.

ПІДСУМКОВЕ ЗАСІДАННЯ

П'ятниця, 17 травня

Дзеркальна зала, 15.00 – 17.00

15.00 – 17.00 – засідання круглого столу: **Проблеми видання повного зібрання творів Пантелеймона Куліша.**

Презентація п'єси Володимира Діброви про Пантелеймона Куліша за участю видавця Володимира Шовкошитного.

Підсумки конференції.

Субота, 18 травня

10.00. Поїздка учасників конференції до музейно-культурного комплексу Анатолія Недільського.

Для нотаток